

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XXVIII. évfolyam, 151. szám

2025/5.

A Község ereje

A '90-es években éreztük, hogy „kell egy álom”, amely, mint egy „jól söprő új söprű” rendet tesz az emberi közösségek, a társadalom színpadán. Ezzel szemben ma sokszor azt élem meg, hogy projektvégrehajtásból projekttervbe zakatolok minden nap, és tudatosan kell visszakapaszkodnom. A „tisztá forráshoz” a tisztánlátás érdekében, hogy igenis van még értelme az alulról építkező kezdeményezéseknek, van értelme az őszinte vendégszeretetnek, a csendnek, és az alapvető emberi értékek őrzésének. Mert a mi feladatunk felszítani a tüzet, tűz köré invitálni fiatalokat és időseket...

Köszönöm, hogy jelenlétükkel erősítik közösségünket, eljöttek, hogy kiálljunk a vidékért, értékeinkért, örökségünkért, hogy kiálljunk az elesett és perifériára szorult ember mellett.

1997-ben Kelebián alakult meg a Duna-Tisza Közi Falugondnoki Egyesület. Szanyi Évára és Kemény Bertalanra azóta is hálás szívvel gondolok. Hasonlóképpen megboldogult Frieberth Gáborra, Misire, aki hosszú ideig, nemcsak mint kelebiai falugondnok hanem, a Falugondnokok Duna Tisza-Közi Egyesületének elnökeként is kiszolgált az egyesületet.

Róluk hármójukról Burányi Roland atya egyik prédikációja jut eszembe, melyben kihangsúlyozta, hogy természetesen szükség van a kérő és hálaadó imára is, de nagy szükségünk van a cselekvő emberre, amelyet itt e körben, nagy szeretettel, szenvedéllyel, és erős nyomatékkal hangsúlyoznom kell, és köszönetet kell mondanom minden falu- és tanyagondnoknak azért, hogy a cselekvő ember hozzáállását gyakorolja a mindennapjaiban.

Meg kell találni a közel – és távollátás egyensúlyát. Fontosnak tartom a kissejtes építkezést: az induló civil kezdeményezések útnak indítását, támogatását, továbbá olyan közösségi színterek kialakítását, ahol valódi együttléthez biztosítunk helyet, alkalmat.

Fontosnak tartom a párbeszédet.

Maczkó József
Kelebia polgármestere

A falugondnoki találkozóról hírlevelünk 2-3. oldalán számolunk be.

Szabó T. Anna:

Köszönet. Zene.

*Beszélni nehéz. Bármit mondani.
A tettek ennél többet mondanak.
Szavak harangja tanul kongani,
harangzúgással kell kimondjalak.
Ünnepi bongás. Egy galambcsapat
surrog fel a gótikus bolt alól,
hussanva fel, fel, most a napba csap -
elég, elég, elnémul, aki szól.
Zene köszöntsön, időtlen zene,
Téged, ki köztünk táncolsz és forogsz,
mindennapjaink konok üteme,
ki csak adsz, adsz, és mindig adni fogsz.
Annyi éven át. A makacs derű.
A viszonzást nem kérő ölelés.
Látszólag könnyű, laza, egyszerű.
De visszaadni minden is kevés.
...
Ne legyen nehéz. Emeljen tovább
a kezdetektől röptető erő.
Szárnyat kaptunk, a röptöd adtad át,
és nem fog rajtunk többet az idő.*

Kishegyes, Fő utca

Falugondnoki találkozó

A falugondnokság idén 35 éves. Az év utolsó falugondnoki találkozója 2025. szeptember 9-én Kelebián az Agrárkereskedelmi Központban került megrendezésre, hiszen 1997-ben itt alakult meg az Egyesületünk a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete.

A rendezvényre öt vármegyéből - Bács-Kiskun, Békés, Csongrád-Csanád, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest-vártuk a települések polgármestereit, falu- és tanyagondnokait, jegyzőit és intézményvezetőit.

Az ünnepi műsor után Csörszné Zelenák Katalin az Egyesület nevében köszöntötte a résztvevőket.

Maczkó József polgármester után Szabó Zsolt egy 500 fős település, Ordas polgármestere mondta el, mit jelent egy kistelepülés életében a falugondnoki szolgáltatás. Mindig úgy tekintett a falugondnokokra, mint szolgatársra, amikor képzésen, falugondnoki találkozón vagy szabadságon voltak Ő helyettesítette őket.

Fontosnak tartja, a polgármester és a falugondnok közötti bizalmat. Nem kell minden rezdüléséről tudni, bízni kell a falugondnokban, hogy munkáját becsülettel és felelősségteljesen látja el, az emberek javára.

„Mindnyájan, ahova születünk, legyen az kistelepülés vagy nagyobb, fáklyatartók vagyunk, mécsesek, és azt kívánom, hogy ez a mécses mindig égjen, én hiszem, hogy ezt az olajat megkapjuk, mert a falugondnokságban és ebben a csapatban élet és lélek van.”

Dr. Andrászi-Tóth Veronika a Belügyminisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztályának főosztályvezetője előadásában a szakminisztérium szemszögéből elevenítette fel az elmúlt 35 évet, hogy milyen változásokon ment keresztül a falu- és tanyagondnoki szolgálat.

Serafin József a Baptista Egyház Szociális Módszertani Központ módszertani vezetője Kemény Bertalanról és Szanyi Éváról emlékezett meg.

A falu- és tanyagondnok szeretik azt mondani, hogy én is azt a munkát végzem, mint mindenki más, az elbeszélésekből mindig kiderül, hogy ez nem így van. Munkájuk igen összetett és sokszínű.

Bíró Zoltán Kelebia I. körzetének tanyagondnoka 2007 óta dolgozik ezen a területen, több mint másfél évtizede szolgálja a külterületen élő embereket. Huszonöt évesen lépett erre pályára- akkoriban talán Ő volt az egyik legfiatalabb tanyagondnok az országban, és nem gondolta volna, hogy ilyen hosszú távon ebben a hivatásban marad.

„A tanyagondnoki munka kezdetben talán egyszerűnek tűnt, de hamar kiderült, hogy ez egy rendkívül összetett, sokrétű és felelősségteljes feladat. Az évek során megtapasztaltam, hogy ez a munka nem csupán szolgáltatás,

hanem hivatás – olyan feladat, amit csak szívvel-lélekkel lehet végezni.”

2007-ben a településen még egészen más körülmények között éltek az emberek a tanyavilágban. Tavasszal sokszor az volt a kérdés, hogy kimossa-e a belvíz a tanyákat, akkora mennyiségű víz állt a környéken. Ma viszont a szárazság jelenti a legnagyobb problémát: sok helyen már a közlekedés is nehéz a homokos utak miatt.

A tanyagondnoki feladatok is folyamatosan változnak. Régebben a tél hozta a legnagyobb kihívást: előfordult, hogy az önkormányzati traktorral kellett utat törni, hogy el tudja vinni a gyerekeket az iskolába. Ma már a hóval nem küzdenek, viszont új gondok jelentek meg – például az ivóvíz kijuttatása a tanyákra.

Egyre több helyen kell kannákban vizet szállítani, mert a fűrt kutak kiszáradnak, vagy a víz minősége nem megfelelő. Ezek az új körülmények új megoldásokat és hozzáállást igényelnek.

Az évek során sok különleges helyzetet élt át. Volt például erdőtüz, ahol a tanyagondnokok is részt vettek a segítségnyújtásban, vitték az embereket, szervezték az oltást.

De emlékezetes maradt számára a digitális televízióra való átállás időszaka is. Ma már egyszerű dolognak tűnik, de akkoriban sok idős ember számára nagy kihívás volt. Hónapokon át járták a tanyákat, segítették beállítani

a készülékeket, megmutatni, hogy hogyan működnek. Segítettek, hiszen tudták, hogy sokuk számára a televízió az egyetlen társ, a mindennapok fontos része.

Sokszor megcsodálja a tanyasi emberek önállóságát és kitartását. Elmesélt erről egy történetet is: Volt egy 90 éves néni, akinek rendszeresen vittem a bevásárlást. Egy alkalommal remegő kézzel jött elém, a keze be volt kötve egy vászonzsebkendővel. Elmondta, hogy csirkét bontott, és megszaladt a kés. A seb súlyos volt, de ő nem hívott orvost – a szomszédasszonnyal együtt örölt paprikával kezelték, mert úgy gondolták, az kiszárítja. Hihetetlen, de valóban meggyógyult. Ez a történet is jól mutatja, hogy a tanyasi emberek milyen talpraesettek és önállóak, ha kell, maguk oldják meg a problémáikat.

Meggyőződése, hogy egy jó tanyagondnoki szolgálat alapja az önállóság, a rugalmasság és az elhivatottság.

A tanyagondnok akkor tud igazán hatékonyan dolgozni, ha bíznak benne, és hagyják, hogy a helyi viszonyok ismeretében szervezze meg a napi feladatait. Hiszen ő az, aki nap mint nap terepen van, ismeri az embereket, látja a problémákat, és sokszor azonnal reagálnia kell.

Természetesen mindig adódnak váratlan helyzetek, de ha az ember szívvel-lélekkel végzi a munkáját, akkor mindig talál megoldást.

„Én magam is így próbálom végezni a feladataimat: felelősséggel, türelemmel és odafigyeléssel – mert hiszem, hogy ezzel tudom a legtöbbet adni azoknak, akik rám vannak bízva.”

Kocsis György 2013 márciusa óta Kelebia II-es körzet tanyagondnoka. Munkája során gyakran szembesül a külterületek közbiztonsági kihívásaival, különösen a balkáni útvonal közelsége miatt. A megnövekedett migrációs nyomás idején a lakosság biztonsága érdekében közös szolgálatot szervezett a tanyagondnoki szolgálat, a polgárőrség és a rendőrség között. Ez a kezdeményezés máig működik, és nagyban hozzájárul a gyors és hatékony intézkedésekhez.

A rendszer gyakorlati hasznát két eset is jól szemlélteti:

Egy idős, kihűlt nő életét sikerült megmenteni a gyors helyi beavatkozásnak köszönhetően, mert a tanyagondnok közvetlenül elérte a legközelebbi járőrt.

Egy másik esetben egy zaklatót sikerült elfogni, mielőtt súlyosabb baj történt volna.

Kocsis György kiemelte, hogy az ilyen együttműködés nemcsak a tanyasi lakosok, hanem a belterületen élők biztonságérzetét is növeli.

Zárásként egy személyes történetet is megosztott. Az egyik útja során defektet kapott, és miközben a busz kerekét cserélte, dr. Pribitek László

plébános és a csoport imádkozott mellette, hogy legyen a pótkerékben levegő. „Miután leengedtem az autót volt nyomás a kerékben, az első benzinkútig el tudtunk jutni, mondtam is, köszönöm istenem, hogy van benne levegő, erre az atya odalépett hozzám megfogta a vállam és azt mondta: „Gyuri mi meg köszönjük, hogy segíthettünk!”

Az eset szimbolikusan mutatja, hogy a közösség és a hit ereje milyen fontos a mindennapi munkában is.

Serfőző Tamás a III. számú tanyagondnoki körzetben 2024. november 1-jén kezdte meg munkáját tanyagondnokként, miután korábban 17 évet töltött el a rendőrség kötelékében.

Rendőri éve alatt a legmeghatározóbb időszak a körzeti megbízotti szolgálat volt számára. Arra tanították őket,

hogy a körzeti megbízott, akkor tud igazán hatékony lenni, ha ismeri és érti a közösséget, ahol szolgál. Ez a gondolat ma is vezérli: a kommunikáció, a tisztelet és a kapcsolattartás minden munka alapja.

„Amikor tanyagondnokként kezdtem dolgozni, még nem tudtam, hogy ez a hivatás ennyire szívhez szóló lesz. Az emberekkel való személyes kapcsolat, az idősek iránti tisztelet,

a mindennapi segítség – mind olyan feladat, amihez emberi érzékenység kell. Amikor egy idős ellátott azt mondja: „Tomikám, azért maradok itt, mert te itt vagy”, az minden fáradtságot felülír.”

A rendőri és a tanyagondnoki munka között sok a párhuzam: mindkettő szolgálat, mindkettőben ott van az emberi felelősség. „Talán annyi a különbség, hogy most már nem csekköntőböt és szabálysértési nyilatkozatot viszek magammal, hanem emberséget, odafigyelést és segíteni akarást.”

Úgy gondolja, aki ezt megérti, az hosszú éveken át tudja szívvel-lélekkel végezni ezt a munkát. Mert ez nem csak munka – ez hivatás.

Az elmúlt 35 év alatt sok minden változás történt, ezért ne feledkezzünk meg a határon túli falugondnoki szolgálatokról sem.

Zsidai Erzsébet a Nők Kishegyesi Fórumának elnöke beszédét azzal kezdte, hogy a vajdasági falugondnokság a mai napra visszatér az induláshoz, Kelebiára. 2007-ben egy Egyesületünk által szervezett vajdasági kapcsolatépítő tanácskozás alkalmával ismerkedtek meg a falu- és tanyagondnoki szolgálatok munkájával. Ennek eredményeképpen 2010 júliusában indították el Kishegyesen a falugondnokságot.

(Folytatás a 7. oldalon.)

Szakmai műhely Bedőn

A Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei területi szakmatámogatási rendszer falu- és tanyagondnoki munkacsoportjának 3. szakmai műhelye 2025. szeptember 19-én Bedőn került megrendelésre. A téma: a falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás működési feltételei közül a tárgyi feltételek voltak.

A két vármegyéből érkezett résztvevők létszáma most volt a legmagasabb, amihez nagyban hozzájárult, hogy a program szervezésébe Zsíros Sándor, a Hajdú-Bihar Megyei Falu-és Tanyagondnokok Egyesülete elnöke is bekapcsolódott.

A Kárándi Erzsébet módszertani munkatárs (Napfényes Támogató Szociális Egyesület, konzorcium vezető) után Zsíros Sándor, mint Bedő község polgármestere köszöntötte a jelenlévőket.

Sümeгинé Ország Edit (Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete) összefoglalta az előző két szakmai műhely tartalmát – a falugondnoki, tanyagondnoki szolgáltatás a szociális ellátórendszerben és a szolgáltatás működésének személyi feltételei –, majd a szolgáltatás működési feltételei a tárgyi feltételek jogszabályi háttéréről és gyakorlati megvalósulásáról tartott előadást.

A munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételekkel kapcsolatban – amelyeket a munkáltató köteles a munkavállaló részére biztosítani - a gépjármű, az iroda, a telefon, a munka- és védőruha,

valamint a szolgáltatás nyújtását segítő egyéb eszközökről esett szó.

A gépjármű tekintetében minimum, hogy a közúti közlekedésre megfelelő műszaki állapotban, valamint a szolgáltatás feladatainak ellátására alkalmas legyen. Gyermekszállítás esetén elengedhetetlen feltétel a gyermekbiztonsági rendszer megléte! A falugondnok, tanyagondnok megtagadhatja a munkavégzést, ha a fenntartó nem biztosítja a biztonságos közlekedés tárgyi feltételeit. Az ételszállítással kapcsolatban a higiéniai feltételek és az időkeretek betartása került kihangsúlyozásra. Említésre került még a gépjárműüzemeltetési szabályzat, a kötelező felelősségbiztosítás és a casco, a megbízólevél/meghatalmazás a gépjármű vezetésére, a menetlevél, az ellátottjogi képviselő neve, elérhetősége, továbbá a parkolási igazolvány is.

Az iroda – ahol a falugondnok, tanyagondnok a legkevesebb időt tölti - kialakításával kapcsolatos feltételeket a szociális törvény az általános tárgyi feltételek között nevesíti.

A telefon munkáltató általi biztosítása nincs jogszabályban előírva, de be kell látni, hogy szolgáltatás nem tud működni a hiányában. A gyakorlat nagyon sokféle, de a munkáltató köteles a munkavállaló részére a munkaviszony teljesítésével felmerült szükséges és indokolt költséget megtéríteni.

A munkaruha juttatása a falugondnok, tanyagondnok számára kötelező, de feltételeit a munkáltató állapítja meg...

A munkáltató biztosíthat a falugondnok, tanyagondnok számára védőruhát (pl. köpeny, esőkabát, gumicsizma), továbbá a szolgáltatás nyújtását segítő egyéb eszközöket (pl. vérnyomásmérő, utánfutó, szerszámkészlet, sterimo).

A résztvevők az előadás közben hozzászólásaikkal betekintést engedtek a náluk működő helyi gyakorlatba. A szakmai konzultáció folyamatos volt.

A kávészünet után Zsíros Sándor polgármester (volt falugondnok) és Buka Ádám bedői falugondnok mutatták be a településükön működő falugondnoki szolgálatot, majd csatlakoztak hozzájuk a szakmai műhely résztvevői is. A program innentől kerekasztal beszélgetésként folytatódott.

A szakmai műhely végén Sümeгинé Ország Edit a közelmúltban hatályba lépett, és 2026-tól hatályos jogszabályváltozásokra hívta fel a figyelmet.

Hírek

Kemény Bertalan díjátadó

2025. október 17-én tizenhetedik alkalommal adták át Alsómocsoládon a Kemény Bertalan díjakat.

Egyesületünk már nyugdíjas, vagy rövidesen nyugdíjba vonuló tagjai közül Hanczik Tibor (Mezőhegyes) Kemény Bertalan Díjban, Dinnyés Imre (Fülöpjakab), Tóth Mária (Érsekhalma), Kovács Edit (Domaszék), Nagy László (Csemő) és Juhos Lőrinc (Csataszög) Emléklap elismerésben részesült.

Az eseményről bővebben a következő hírlevelünkben számolunk be.

Elnökségi és felügyelő bizottsági ülés

Egyesületünk 2025. október 7-én Csemő településen tartott összevont elnökségi és felügyelő bizottsági ülést. Megköszönjük Turcsán István Csemő tanyagondnokának és Szűcs Judit polgármester asszonynak, hogy helyet és ellátást biztosítottak számunkra.

Továbbá megköszönjük Császár János csőlyospálosi tanyagondnoknak, hogy összeszedte a „csapat” nagyrészét és elvitt minket a megbeszélésre.

Az összevont ülésről következő lapszámunkban olvashatnak összefoglalót.

Falugondnokok napja

2025. szeptember 4-5-én a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Tanya- és Falugondnokok Egyesületének meghívására utaztunk a Háromhútn megrendezésre kerülő Országos Falugondnokok Napjára.

Az óhutai rendezvénytéren felállított sátor, a Községi és Rendezvénycsűr méltó helyet biztosított a színvonalas rendezvénynek. A találkozó a kezdeteket idézve a „Húzd a harangot” dokumentumfilmmel, majd a belegrádi Barkas begördülésével

indult. A köszöntők után a szolgálat fontosságát emelték ki az előadók, majd a kerekasztal beszélgetés és műhelymunkák során falugondnokok, polgármesterek, jegyzők, és a szakma segítői kaptak szót. Mindkét napon kulturális programok színesítették a rendezvényt.

Köszönjük Harkakötöny község polgármesterének, Brassó Imre Albertnek és tanyagondnokának, Apró Zoltánnak a kényelmes utazás biztosítását.

Bozóki Imre

Az emberség házhoz megy

Fehér Zoltán 2025. augusztus hónapban három napot töltött Fülöpházán, hogy a terepen ismerhesse meg a tanyagondnokok - Csősz Károlyné, Somodiné Bakos Edit – mindennapi munkáját. Az alábbi gondolatot az Ő beszámolójából idézzük.

A tanyagondnokság egy nélkülözhetetlen személyi gondoskodást nyújtó ellátás a külterületeken, ahová jellemzően az ellátórendszer más elemei már nem érnek el, ennek megfelelően se-

gítséget nyújthat, mint jelzőrendszer, valamint elősegíti a szolgáltatásokhoz való hozzáférést, akár az ügyfél, akár a szolgáltatást nyújtó mozdulatával, vagy utóbbi útbaigazításával. A tanyagondnok jól ismeri a helyi viszonyokat és a hosszú távú munka eredményeképpen kialakul közte és az ügyfelek között egy erős bizalmi kapcsolat, ami rendkívül fontos a sokszor zárkózott, emberekkel ritkán találkozó tanyákon élők esetében.

Falu-és tanyagondnoki képzés

18 fő, három vármegye - Békés, Csongrád-Csanád és Jász-Nagykun-Szolnok - falu- és tanyagondnoka tett sikeres vizsgát Kecskeméten 2025.szeptember 25-én.

Látogatóban Kishegyesen

Tündérlak

„... a világ egy kicsi pontja- egy ház a szülőház udvara, kertje-, ahol zavartalanul otthon vagy, miként valaha az anyaölbén. Ennek az emléke nem írható le, nem fogalmazható meg, mégis eleve él benned, mint valami alapélmény, amelyet egy puha kéz és örömtől sugárzó szem simogatása idéz föl benned: önfeledt sütikézés a lét örömeiben.”

(Németh István: Ima Tündérlakért)

Szeptember 27-én került sor hagyományos Kishegyesi látogatásunkra. Hosszú idő óta évente egyszer felkerekedünk, testvérszervezetünk a Nők Kishegyesi Fóruma meghívására a Vajdaságba utazunk.

Hűvös, szeles, borús időben gyülekeztünk Kelebián a Községháza udvarán 27-en, hogy három tanyagondnoki buszt megtöltve útnak induljunk. Szombat reggelhez képest szokatlanul gyorsan, várakozás nélkül kelhettünk át a határon, hogy azután is akadálytalanul haladjunk célunkig.

Megérkezésünkkel kedves régi ismerőseink – barátaink – már a piactéri székházuk előtt, az utcán vártak minket. A szerbektől átvett szokás szerint üdvözlésként 3-3 puszi járt mindenkinek, és a kedves invitálás, hogy kerüljünk beljebb. Az udvaron további

csatája 1849. június 14-én. A történelem viharainak kitett község hol gyarapodott, hol elszegényedett, akár 7 ezer főt is számláltak, ma pedig már csak alig több mint 4 ezren élnek itt. Ami nem változik, az a magyarságukat rendületlenül őrző, egymást közösségekben támogató lakosok mély kötődése a közös nyelvhez és kultúrához. A falu bemutatása után következett a méltán híres, és elismert lángos, melyet sós, fokhagymás, tejfölös, sajtos kivitelben kínáltak, és aminek fogyasztását egyszerűen nem lehetett abbahagyni.

Ezután indultunk sétánkra, melynek első állomása a templom és az iskola közötti szoborpark, majd a Szent Anna templom volt. A parkban ismét rövid ismertető hallgattunk az ott látható alkotásokról, a templomban pedig Gál József kántor ismertette annak történetét, s mindent megtudhattunk az ott látható műalkotásokról. Következett a Kishegyesi Könyvtár rendezvényterme, ahol Németh István vajdasági magyar író – és nem mellesleg Németh Gábor falugondnok kollégánk édesapja – emlékére összeállított, munkásságát méltató előadást, valamint műveiből hallhattunk ízelítőt Dr. Szőke Anna, Brezovszki Andris, Kormányos Dorina, és Becskei Kornélia tolmácsolásában. A színház előterében pedig megnéztük az életét, munkásságát dokumentáló

míg arra vártunk, hogy mindenki sorra kerüljön a kemencénél saját kezűleg elkészíteni a finomságot, ismét lehetőség adódott nagyszerű beszélgetésekre.

A Női Fórum házba visszaérve már várt ránk a remek ebéd, melyet az önkéntes asszonyok, és Bíró Ákos készítettek a szokásosan gazdag, finom ízekkel, izléses tálalással, desszertnek fantasztikus hájas kiflivel. S ha már ott voltunk, persze, hogy nem jöhettünk el üres kézzel, hiszen a Kreatív Kézműves Kör ajándékát, hímzett terítőt kaptunk mindannyian. Köszönjük!

A napot szintén hagyományosan, a Kátai tanyán zártuk, ahol az idő rövidségére való tekintettel most csak keveset időztünk, de azért alkalom nyílt például a szabadtéri fitness edzőszerek kipróbálására is. Minden jónak vége szakad egyszer, búcsúzni kellett vendéglátóinktól, baráti ölelések után hazaindultunk.

A határon ismét várakozás nélkül, akadálytalanul keltünk át, és érdekes módon Kelebiára érve nem siettünk tovább indulni. A kellemesen, jó társaságban eltöltött nap után valahogy senkinek nem volt sietős hazatérni. Hozzá kell tennem, hogy ez évben velünk tartott Maczkó József Kelebia polgármestere, és vadonatúj szatymazi kolléganőnk is, ami nagyon örömteli. Egyetlen momentum miatt érzek némi szomorúságot. Bár nagyon szívesen veszek részt minden évben a Kishegyesi kiránduláson, mindig ugyanazokkal kelünk útra. Soha nincsenek új arcok, az újabb kollégák nem áldozzák a szombatjukat, szabadidejüket, hogy az egyesület más tagjaival időt töltsenek, közös élményeket szerezzenek. Reménykedem, hogy ez változhat a jövőben. Érdekes, higgyétek el. Olyan sok érdekességet, nagyszerű embereket láthatunk, ismerhetünk meg évről – évre. Egy falu, ahol oly sokszor jártunk már, és mégis minden alkalommal tudnak újat mutatni!

Végezetül köszönet Bíró Zoltán kelebiai, Deák Béla szentkirályi, és Zsólyomi Attila zsanai tanyagondnok kollégáknak, hogy buszaikkal segítettek népes csapatunkat Kishegyesre eljutni. Nélkülük mindez nem jöhetett volna létre.

Vidácsné Lukuczka Éva

üdvözlések után Zsidai Erzsi a Női Fórum elnöke – lelke, motorja – röviden ismertette Kishegyes történetét. A terület már az ókor óta lakott, írásos emlékekben már 1462-ben megtalálható a neve. Itt zajlott például az 1848-49-es forradalom és szabadságharc győztes

fotókiállítás. Innen a tűzoltó otthonhoz vitt utunk, ahol a 150 éve alakult önkéntes tűzoltó egyesület működéséről beszélgettünk Horváth Lászlóval. Következett a Kátai Pékmúzeum, ahol 20. század eleji pékség megtekintése, és kürtöskalács sütés volt a program, és

Búcsúzunk

*„Küzdöttél, de már nem lehet
Csend ölel át és szeretet
Csak az hal meg kit felednek,
Örökké él, kit igazán szeretnek.”*

Csernák János Nyárlőrinc nyugdíjas tanyagondnoka, türelemmel viselt hosszan tartó betegség után 2025. szeptember 9-én 67 éves korában elhunyt.

1997 októbere óta állt -közel negyed évszázadig- a nyárlőrinci tanyákon élők szolgálatában, egyike volt azoknak, akik alapítóként vettek részt a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete életre hívásában. Haláláig Egyesületünk támogató tagja volt. Tanyagondnoki találkozót két alkalommal, 2011-ben és 2020-ban tartottunk a településén, melynek szervezésében aktívan rész vett.

Munkáját mindig örömmel végezte. Valószínűleg ezt az emberek is megérezték, hiszen soha nem érkezett róla negatív visszajelzés.

Tudta, hogy a külterületen élőknek ugyanazon jóléti dolgokra és szolgáltatásokra van igényük, mint a falusiaknak vagy a városiaknak. Ezért fontosnak tartotta, hogy a munkáját a legjobb tudása szerint végezze.

Hogy Őt idézzük „Nincs annál nagyobb bizalom, mint amikor a kezdeti óvatosság után elfogadják az embert, olyannyira, hogy még a lakáskulcsukat és a takarékbetétkönyvüket is rá bízák.”

Dernovics László Szarvas város nyugdíjas tanyagondnoka hosszan tartó betegség után 74 éves korában elhunyt.

Vállalt feladatának elsősorban azt tartotta, hogy segítsen embertársainak, támogassa őket. Mindent megtett azért, hogy élhetőbb, szebb mindennapokat teremtsen számukra. Elképzeléseit, terveit mindig tettek követték, hogy azok minél hamarabb meg is valósuljanak. Határozott, kitartó ember volt, aki nem ismerte ezt a szót: „lehetetlen”.

Munkássága során a tanyagondnokságban sok elképzelése, terve valósult meg. Buszvárótermeket hozott létre, hogy az emberek számára megkönnyítse a környező településekre való átjárást. Lakóhelyén és a környező településeken élő állampolgárok érdekében sikerült az ivóvíz ellátást és a szemétszállítást is megoldotta.

A munka mellett természetesen a közösségi életet, az emberek közötti kölcsönös bizalmon alapuló társas kapcsolatokat is fontosnak tartotta. Önmaga is közösségi ember volt, így mindent megtett azért, hogy a körzetébe tartozó három településrészen élők számára, úgynevezett „klubéletet” is kialakítson.

Azzal, amit élete során elképzelt majd meg is valósított, elérte munkásságának legfontosabb célját, amit szellemi örökségül hagyott hátra hozzátartozóira, barátaira és humánusan gondolkozó, érzőszívű embertársaira:

„A külterületen nehezebb körülmények között élő emberek életét, mindennapjait kötelessége lehetőségeihez mérten minden érző szívű állampolgárnak könnyebbé, élhetőbbé tennie”

(Folytatás a 3. oldalról.)

A falugondnoki szolgálat tagjai az évek során számos szakmai képzésen vettek részt.

„A Falugondnokok Duna Tisza Közi Egyesületének szervezésében több település falugondnoki szolgálatával is megismerkedhettünk: jártunk Szatymazon, Kiskunmajsa, Békésszentandrás. Részt vettünk falugondnoki találkozók, melyek jó alkalmak voltak a magyarországi falugondnokokkal való tapasztalatcsere, vagyis nem csak a magyar gyakorlattal ismerkedtünk, hanem a Nők Kishegyesi Fóruma által működtetett szerbiai falugondnokságról mi is tartottunk ismertetőket.

Ilyen formán jártunk Öttömösön, Csemőn, Röszkén, Mezőhegyesen, Cegléden, Békésszentandrás, Csólyospáloson, Zákányszéken, Kelebián.”

Az előadások után Egyesületünk korábbi, alapító elnökének - Frieberth Gábor Mihály, mindenkinek csak Misi - sírjánál emlékeztünk meg.

A koszorúzás után látogatást tettünk a Krisztus Király Templomban, ahol a templom történetét Hozdik Zsolt plébános ismertette.

Köszönet a település vezetésének, a közreműködő kollégáknak a falu- és tanyagondnoki találkozó színvonalas megrendezéséért.

Mérgező növények a kertben

„A természet varázsát ontja bőven, A fűben, a virágban és a kőben, Ó nincs a földön oly silány anyag, Mely így vagy úgy ne szolgálná javad. De nincs oly jó, melyben ne volna vész, Ha balga módra véle visszaélsz!”

(Shakespeare: Rómeó és Júlia. Fordította: Mészöly Dezső)

Őszi kikerics (*Colchicum autumnale*)

Család: liliomfélék (Liliceae)

Nyirkosabb réteken és legelőkön sokszor nagy tömegben termő, augusztus-szeptemberben virító évelő növény. Virága lilás vagy rózsaszín, 8-25 cm hosszú.

Erősen mérgező!

A növény érett magja kolhicin nevű alkaloidot (colchici semen) és sok zsírsavat tartalmaz. Veszélyessége miatt (sejtosztódást gátló erős mérge) mára gyógyászati jelentősége csökkent, de heveny köszvényes rohamban ma is alkalmazzák. Népi gyógyászati célú alkalmazása nem javasolt!

Farkasalma (*Aristolochia*)

Családjának névadó nemzetsége, hozzávetőlegesen 500 fajjal.

40-50 cm magas évelő növény.

Szórt állású, nagy levelei vannak, 3-8 cm hosszú sárga virágok májustól szeptemberig nyílnak. Toktermése tojásdad-körte alakú, dió nagyságú. Mérge farkasalmasav.

A mérgezés tünetei: hányás, hasmenés, gyomor-bélnyálkahártya gyulladása, vizeleti inger, görcsök, keringési zavarok, alacsony vérnyomás, vesemájgyulladás. A halál oka légzésbénulás lehet.

Dr. Pölös Endre

Szentkirályi képzés

Egyesületünk idén is minősítette a „Falugondnok segítők kulcsszerepben” című választható továbbképzését, melynek évek óta Szentkirály ad otthont.

A képzés helyszíne: Szentkirály Bencsik tanya (6031 Szentkirály, Felső tanya 202.)

Időpontja: 2025. november 24-25-26. (hétfő – kedd – szerda)

A szakmai tanácskozás létszámkorlátos, a jelentkezéseket érkezési sorrendben tudjuk fogadni.

A jelentkezési lap letölthető egyesületünk honlapjáról a www.falugondnoksag.hu képzések menüpontból.

Várjuk a jelentkezéseket!

2024. november 25.

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Irinyi u. 17.

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Sümeiginé Ország Edit

Kovács Edit, Csörsz Zelenák Katalin

Tördelő: Almási László

Rajz: Vida Ágnes

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét